

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут інженерної механіки
назва інституту випускової кафедри

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ІФНТУНГ
прот. № 09/654 від 27 вересня 2023 р.

Голова Вченої ради ІФНТУНГ
Євстахій КРИЖАНІВСЬКИЙ

«_____» 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ФІЛОСОФІЯ НАУКИ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень _____ третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
(назва освітнього рівня)

Галузь знань _____ 13 «Механічна інженерія»
(цифр і назва галузі знань)

Спеціальність _____ 133 «Галузеве машинобудування»
(код і назва спеціальності)

Освітньо-наукова програма _____ «Галузеве машинобудування»
(назва ОП)

Статус дисципліни _____ обов'язкова

обов'язкова/вибіркова

Мова викладання _____ українська

2023 р.

Розробник(и):

проф. кафедри суспільних наук, докт. філос. н., доцент
volodymyr.sabadukha@nung.edu.ua

(підпис)

Володимир САБАДУХА
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено на засіданні кафедри суспільних наук
(назва кафедри)

Протокол від « 30 » 08 2023 року № 1.

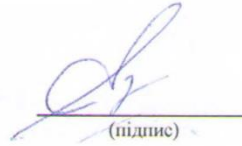
Завідувач кафедри суспільних наук
(назва кафедри)

(підпис)

Вікторія КРАВЧЕНКО
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Узгоджено:

Завідувач відділу аспірантури і докторантури
(назва відділу)

(підпис)

Василь ПРОЦЮК
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Начальник навчального відділу
(назва відділу)

(підпис)

Ігор ШОСТАКІВСЬКИЙ
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Завідувач кафедри
нафтогазових машин та обладнання
(назва кафедри)

(підпис)

Ярослав ФЕДОРОВИЧ
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Гарант ОНП
Галузеве машинобудування
(назва ОНП)

(підпис)

Ярослав ГРИДЖУК
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

<p>Мета і завдання дисципліни</p>	<p>Метою вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – оволодіння методологією наукової діяльності; – пізнання й оволодіння структурою людських здібностей і механізмів їх розвитку; – оволодіння різними видами рефлексії в процесі пізнавальної діяльності та прийняття рішень; – формування наукової картини світу; – оволодіння методологією в умовах глобальних трансформацій. <p>Завдання дисципліни полягає у формуванні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – здатностей продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. <p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є філософські принципи та закони, які є основою наукового мислення, а також основні принципи критичного мислення.</p>
<p>Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі</p>	<p>https://nung.edu.ua/department/kafedra-prykladnoyi-ekonomiky/aspirantura</p> <p>https://drive.google.com/drive/folders/14vPSG3grEvFlv6fDtPML74gq9EwDjXXB?usp=sharing</p>
<p>Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити</p>	<p>-</p>
<p>Постреквізити</p>	<p>ЗП.03 Методологія та організація наукових економічних досліджень (2 сем.), ПП.07 Розвиток людського потенціалу (1 сем.), ПП.08. Концепції та моделі розвитку соціально-економічних систем (2 сем.)</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант має:</p> <p>знати/знання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність пізнавального процесу та його структуру; - структуру людських здібностей, рівні їх розвитку та роль спонукань у науковій діяльності; - історичні різновиди наукової картини світу та механізми її формування та функціонування; <p>вміти/уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - володіти рефлексивним мисленням у контексті індивідуальної та колективної мислєдіяльності; - здійснювати обґрунтований вибір рішення у соціально-економічній та науковій діяльності з позиції національного інтересу та національної безпеки; - володіти методологією критичного мислення в контексті соціально-економічній, політичній та науковій діяльності; - сформулювати й володіти особистісною науковою картиною світу; <p>комунікація:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вести комунікацію спираючись на етичні засади наукової діяльності; - здійснювати комунікацію з позиції національного інтересу та національної безпеки;

	<p>автономія та відповідальність:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонструвати толерантність, здатність до самонавчання в умовах колективної мислєдїяльностї; - здатність до самореалїзацї й водночас дїяльностї з позицїї нацїонального інтересу на нацїональнїй безпецї; - здатність до інтелектуальнїй незалежностї в контекстї як індивїдуальнїй, так колективнїй дїяльностї. <p>Результати навчання аспїранта вїдповїдно ОНП «Економїка» спецїальностї 051 «Економїка»:</p> <p>РН02. Глибоко розумїти базовї (фундаментальнї) принципи та методи економїчних наук, а також методологїю наукових дослїджень, створювати новї знання у сферї економїки з метою досягнення економїчного та соцїального розвитку в умовах глобалїзацїї.</p> <p>РН08. Планувати і виконувати емпіричнї та/або теоретичнї дослїдження у сферї економїки та з дотичних мїждисциплїнарних напрямїв, критично аналізувати результати власних дослїджень і результати інших дослїдникїв у контекстї усього комплексу сучасних знань щодо дослїджуванїй проблеми.</p> <p>РН09. Формулювати і перевіряти гїпотези; використовувати для обґрунтування висновків належнї докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних дослїджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявнї лїтературнї данї.</p>
<p>Компетентностї</p>	<p>Компетентностї випускника ОНП «Економїка» спецїальностї 051 «Економїка»:</p> <p>Загальнї компетентностї:</p> <p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;</p> <p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформацїї з рїзних джерел;</p> <p>ЗК04. Здатність генерувати новї ідеї (креативність).</p> <p>ЗК05. Здатність розв'язувати комплекснї проблеми економїки на основї системного наукового свїтогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципїв професїйної етики та академїчної доброчесностї.</p> <p>Спецїальнї (фаховї) компетентностї:</p> <p>СК01. Здатність виконувати ориґинальнї дослїдження, досягати наукових результатїв, якї створюють новї знання в економїцї та дотичних до неї мїждисциплїнарних напрямях і можуть бути опублїкованї у провїдних наукових виданнях з економїки та сумїжних галузей.</p>
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>Залїк</p>
<p>Перелїк соцїальних, «м'яких» навичок (soft skills)</p>	<p>здатність дїяти й комунїкувати з установкою на Іншого, але при цьому вмїти вїдстоювати нацїональнї інтереси та потреби нацїональнїй безпеки;</p> <p>здатність до толерантнїй комунїкацїї в громадськїй-полїтичнїй просторї та науковому середовищї;</p> <p>умїння комунїкувати в полїкультурнїй просторї, толерантно вїдстоювати нацїональнї цїнностї;</p> <p>здатність до самоорґанїзацїї та ефективного використання робочого часу.</p>

2 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять і поведінки на них

Усі види навчальних занять можуть проводитися аудиторно (off line), дистанційно (on line, з використанням технологій дистанційного навчання) або у змішаному форматі. Конкретні форми проведення навчальних занять обумовлюються безпековою ситуацією (зокрема фактами воєнних дій, повітряних тривог, карантинних обмежень тощо) і визначаються рішенням адміністрації університету у вигляді відповідного наказу чи розпорядження, які доводяться до учасників освітнього процесу.

Важливою вимогою освітнього процесу, націленою на забезпечення ефективності навчання, є систематичне відвідування всіх занять здобувачами незалежно від форми їх проведення. При цьому обов'язковою вимогою є акуратний зовнішній вигляд, відповідний одяг, належна поведінка.

Усі види навчальних робіт і завдань слід виконувати вчасно, щоб зберігати загальний темп курсу, котрий сприяє ефективному засвоєнню матеріалу. Наслідками пропущених практичних занять без поважних причин, зазвичай, стають додаткові види самостійної роботи (домашня контрольна робота, усна відповідь, тестовий контроль, презентація).

При роботі в режимі відеоконференцій здобувачі повинні працювати із ввімкненими відеокамерами, приєднуватися до заняття з персональної корпоративної пошти. Найменування акаунту здобувача повинно містити його прізвище та ім'я для повної ідентифікації його особи.

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Обов'язковою умовою вивчення дисципліни є дотримання всіма учасниками освітнього процесу принципів академічної доброчесності. При цьому жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються, зокрема неприпустимими вважаються елементи плагіату, списування під час виконання контрольних завдань (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв), фальсифікація та фабрикації в письмових роботах і виступах. Здобувачам слід виявляти самостійність у виконанні завдань, дотримуватися коректності посилань на джерела інформації.

У випадку відхилення від дотримання принципів академічної доброчесності – реагування відбуватиметься відповідно до ПОЛОЖЕННЯ про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти ІФНТУНГ (чинне з 08.12.2020 р.) [<http://surl.li/ihnp>].

3) щодо оцінювання

Форма зарахування навчальної дисципліни відповідає вимогам навчального плану і враховує специфіку дисципліни, у тому числі поставлені цілі та результати навчання.

Здобувачів інформують на першому занятті з даної дисципліни про правила зарахування навчальної дисципліни, у тому числі – обсяг вимог, форми та критерії оцінювання. До всіх здобувачів застосовуються єдині принципи, вимоги та критерії оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: лекції – 60% семестрової оцінки, практичні роботи – 40 % семестрової оцінки.

Оцінювання знань здобувачів проводиться за результатами комплексних контролів за трьома змістовними модулями. До заліку допускаються здобувачі, які виконали усі види робіт, завдань, передбачених на семестр з даної навчальної дисципліни, відвідали усі, передбачені даною програмою навчальної дисципліни аудиторні навчальні заняття та набрали за поточну успішність кількість балів, не меншу за мінімальну – 35 балів.

Пропуски занять без поважної причини відпрацьовуються здобувачем згідно розкладу консультацій, що подано на сайті кафедри <https://nung.edu.ua/department/kafedra-suspilnykh-nauk/hrafik-individualnoyi-roboty-z-aspirantamy-na-pershyy-semester>.

При оцінюванні надається перевага стандартизованим методам, а за змістом оцінюється рівень сформованості умінь та навичок, що визначені в освітньо-науковій програмі підготовки

доктора філософії з економіки за спеціальністю 051 – Економіка та відображені у цій робочій програмі.

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу з даної навчальної дисципліни на підставі суми балів, отриманих на контрольних заходах протягом семестру. Здобувач повинен протягом навчального семестру вчасно (до наступного заняття або визначеної дати) виконувати всі завдання, передбачені даною робочою програмою.

Повторне складання заліку дозволяється не більше двох разів з дисципліни – перший раз викладачу, призначеному завідувачем кафедри, другий – комісії, яка створюється завідувачем відділу аспірантури і докторантури.

5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті (у випадку наявності такої можливості)

Визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача освіти можливе при поданні здобувачем заяви щодо визнання; ідентифікації задекларованих у письмовій формі результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню за даною дисципліною; оцінювання задекларованих результатів навчання особи; прийняття рішення про визнання та зарахування особі відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) освітньої програми або відмову у визнанні, згідно Положення про порядок визнання результатів навчання отриманих у неформальній та інформальній освіті в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу [https://docs.google.com/document/d/1ugtRgE4cDqvk41-_NzMm4lce7r1rvVF2qy8ZGcmt9dl/edit].

Уніфікована інформація

6) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за посиланням <https://griml.com/L3VUV>.

7) щодо конфліктних ситуацій.

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за посиланням <https://griml.com/i42PI>.

8) щодо опитування здобувачів.

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за посиланням <https://nung.edu.ua/department/yakist-osviti/04-anketuvannya>

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Обсяг навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Філософія науки» згідно з чинним НП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Усього	Розподіл по семестрах	
		Семестр I	
Кількість кредитів ECTS	3	3	
Загальний обсяг часу, год.	90	90	
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	36	36	
– лекційні заняття	24	24	
– практичні/семінарські заняття	12	12	
– лабораторні заняття			
Самостійна робота, год	54	54	
Форма семестрового контролю (іспит, залік, захист КР, захист КП)	залік	залік	

3.2. Лекційні заняття

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
М 1	Філософія науки	24	
ЗМ1	Філософія і методологія професійної та інтелектуальної діяльності	12	
Т 1.1	Філософія як знання про істину. Визначення мислення, його загальні характеристики та роль у пізнавальній діяльності. Форми мислення в історії філософії. Мислення як пошук істини. Критичне мислення: причини виникнення, зміст, функції та призначення. Причини, що гальмують формування критичного мислення.	2	9, 13-14
Т 1.2	Проблема пізнання у філософії. Методологія наукового дослідження. Сутність пізнавального процесу та його структура. Поняття практики. Наукове пізнання і творчість. Категорії та закони діалектики та їх методологічне значення. Методологія наукового пізнання. Наукові парадигми. Методологія професійної діяльності: зміст та функції.	2	9, 13-14
Т 1.3	Метафізична теорія особистості як теоретичне підґрунтя інтелектуального розвитку людини та оволодіння методологією професійної діяльності. Філософські витоки теорії ступенів духовного розвитку людини. Метафізична теорія особистості: її теоретична та практична значущість. Актуальний і потенційний ступінь інтелектуального та духовного розвитку людини. Динамічний характер людського буття.	2	4, 9, 13-14

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
Т 1.4	Структура та ступені розвитку здібностей людини. Зміст поняття «діяльнісна здібність» людини. Рівні розвитку діяльнісної здібності людини та її компоненти. Роль спонукань до життєдіяльності у формуванні інтелектуального та духовного потенціалу людини. Професійні та інтелектуальні можливості спеціаліста різного ступеня розвитку.	2	9, 13-14
Т 1.5	Рефлексія як складова методологічного мислення. Рефлексія як свідомість про свідомість. Види рефлексії та рефлексивні можливості спеціаліста різного ступеня інтелектуального та духовного розвитку. Моделі рефлексивної діяльності в контексті прийняття рішень. Роль телеологічної детермінації у розвиткові рефлексії.	2	1, 13-14
Т 1.6	Колективна мислєдіяльність як умова оволодіння рефлексією й методологією професійної та інтелектуальної діяльності. Поняття «мислєдіяльність», «колективна мислєдіяльність»: зміст та їх роль у професійній та інтелектуальній діяльності. Розвиток рефлексії у процесі колективної мислєдіяльності. Механізми оволодіння рефлексією в процесі колективної мислєдіяльності.	2	14
ЗМ 2	Етичні, соціальні та професійні аспекти наукової діяльності	4	
Т 2.1	Проблема свободи і вибору. Етичні проблеми науки. Процес прийняття рішень. Свобода і вибір як атрибути людського буття. Свобода і порядок. Вибір з позиції людини різного ступеня духовного розвитку. Вплив моральних якостей людини на вибір і процес прийняття рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття рішень. Рішення як моральна, наукова, соціально-політична, психологічна й професійна проблема.	2	5, 13-14
Т 2.2	Національний інтерес як підґрунтя прийняття рішень у науковій, професійній діяльності та громадсько-політичному житті. Національний інтерес як відбиття потреб, цінностей людини й нації. Соціально-політичний й духовний аспекти національного інтересу. Особистість як зміст української національної ідеї. Ідеологія персоналізму – основа суспільного й національного життя. Суб'єкти національних інтересів. Національна безпека як підґрунтя прийняття рішень у професійній діяльності та громадсько-політичному житті. Пріоритет духовного як умова подолання хаосу знеособленого буття й формування критичного мислення.	2	10, 13-15
ЗМ3	Наукова картина світу (НКС) як світоглядно-теоретичне підґрунтя наукової діяльності	8	
Т3.1	Наукова картина світу як теоретичне підґрунтя професійної діяльності. Наукова картина світу: її зміст, призначення та роль у формуванні критичного мислення. Техніка як засіб вдосконалення людини та її взаємодії з природою. Історичні різновиди наукової картини світу. Формування наукової картини світу у процесі діяльності. Особистісна наукова картина світу.	2	5, 13-14
Т3.2	Механізми формування й функціонування НКС. Формування власної НКС як інтелектуального інструментарія сучасного науковця. Роль рефлексії у формуванні НКС. Понятійно-образний характер НКС. Формування НКС у процесі колективної мислєдіяльності. Інтуїтивний характер функціонування НКС.	2	13-14

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
ТЗ.3	Методологія критичного мислення в умовах антрополого-глобальної катастрофи. Мислення в умовах антрополого-глобальної катастрофи. Мета і зміст методології в кризових ситуаціях. Методологічні засади подолання хаосу суспільного буття. Методологічний інструментарій розв'язання суперечностей у взаємодії людини та природи.	2	2, 6-7, 13-14
ТЗ.4	Я-концепція науковця в умовах антрополого-глобальної катастрофи. Поняття Я-концепції. Генеза уявлень учених про своє призначення в життєдіяльності людини й суспільства. Я-концепція науковця в епоху класичної, некласичної та постнекласичної науки. Учений як втілення наукових можливостей епохи. Я-концепція науковця в умовах глобальних проблем.	2	9
	Усього годин	24	

3.3. Практичні (семінарські) заняття

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
М 1	Філософія науки	12	
ЗМ1	Філософія і методологія професійної та інтелектуальної діяльності	6	
Т 1.1	Філософія як знання про істину	2	7
Т 1.2	Роль методології у професійній та інтелектуальній діяльності	2	2, 6-7, 11
Т 1.3	Метафізична теорія особистості. Структура здібностей людини	2	8-9, 13-14
ЗМ 2	Етичні, соціальні та професійні аспекти наукової діяльності	2	
Т 2.1	Національний інтерес як підгрунття прийняття рішень у науковій, професійній діяльності та громадсько-політичному житті.	2	9-10, 13-14
ЗМ 3	Наукова картина світу як світоглядно-теоретичне підгрунття наукової діяльності	4	
Т 3.1	Наукова картина світу як теоретичне підгрунття формування методологічного мислення та наукової діяльності	2	13-14
Т 3.2	Методологія як підгрунття формування критичного мислення в умовах антрополого-глобальної катастрофи	2	2, 6-7, 11
	Усього годин	12	

3.4. Лабораторні заняття

Лабораторні заняття не передбачені.

3.5 Завдання для самостійної роботи студента

Види самостійної роботи в межах даного курсу наводяться у таблиці 5.

Таблиця 5 – Види самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Кількість годин
– самостійне опрацювання лекційного матеріалу та підготовка до семінарських заняттях;	17
– підготовка до модульного контролю та заліку;	17
– робота з літературою, підготовка огляду літературних джерел та ін.;	20
– підготовка до тестового опитування.	
Усього годин	54

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 6.

Таблиця 6 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виноситься на самостійне вивчення	Кількість годин	Література
М	Філософія науки	54	
ЗМ1	Філософія і методологія професійної та інтелектуальної діяльності	30	
T 1.1	Філософія як знання про істину. Визначення істини в історії філософії та науці. Форми мислення в історії філософії та науці. Причини, що гальмують формування мислення у сфері освіти. Мислення як інструмент пошуку істини.	4	13-14
T 1.2	Проблема пізнання у філософії. Методологія наукового дослідження. Еволюція уявлень про пізнавальний процес та його структуру. Категорії та закони діалектики як інструмент мислення. Еволюція методології у процесі наукового пізнання. Методологія наукової діяльності в соціально-економічній сфері.	6	7, 13-14
T 1.3	Метафізична теорія особистості як теоретичне підґрунтя інтелектуального розвитку людини та оволодіння методологією професійної діяльності. Практична значущість знань про ступені духовного розвитку людини та метафізичну теорію особистості. Аналіз актуального і потенційного ступеня власного інтелектуального та духовного розвитку.	6	4, 8-9, 13-14
T 1.4	Структура та ступені розвитку здібностей людини. Практична значущість знань про структуру здібностей людини. Рівні розвитку діяльнісної здібності людини та її компоненти. Спонування як конститутивна основа людських здібностей. Професійні та інтелектуальні можливості спеціаліста різного ступеня розвитку.	4	13-14
T 1.5	Рефлексія як складова методологічного мислення. Роль рефлексії у науковій діяльності. Рефлексивні можливості спеціаліста різного ступеня інтелектуального та духовного розвитку. Моделі рефлексивної діяльності в контексті наукової й професійної діяльності. Вплив телеологічної детермінації на розвиток і функціонування рефлексії.	5	1-3, 13-14

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виносяться на самостійне вивчення	Кількість годин	Література
Т 1.6	Колективна миследіяльність як умова оволодіння рефлексією й методологією професійної та інтелектуальної діяльності. Колективна миследіяльність як необхідність сучасного етапу пізнавальної діяльності. Види рефлексії у процесі колективної миследіяльності.	5	13-14
ЗМ2	Етичні, соціальні та професійні аспекти наукової діяльності	12	
Т 2.1	Проблема свободи і вибору. Етичні проблеми науки. Процес прийняття рішень. Свобода і вибір як складові наукової та професійної діяльності. Можливості людини різного ступеня духовного розвитку до обґрунтованого вибору конструктивного рішення. Моральні аспекти вибору в процесі прийняття рішень. Критерії конструктивного рішення.	6	9-10, 13-14
Т 2.2	Національний інтерес як підґрунтя прийняття рішень у науковій, професійній діяльності та громадсько-політичному житті. Національний інтерес як конститутивний елемент суспільного буття. Соціально-економічний, політичний й духовний аспекти національного інтересу. Особистість як суб'єкт і об'єкт національних інтересів. Національна безпека і процес прийняття рішень у професійній діяльності та громадсько-політичному житті. Пріоритет духовного як виклик сучасного часу.	6	10, 13-14
ЗМ3	Наукова картина світу (НКС) як світоглядно-теоретичне підґрунтя наукової діяльності	12	
Т 3.1.	Наукова картина світу як теоретичне підґрунтя професійної діяльності. Роль наукової картини світу у пізнавальній діяльності. Розвиток НКС у процесі предметно-практичної діяльності. Особистісна НКС як ефективний механізм наукової й професійної діяльності.	3	13-14
Т 3.2.	Механізми формування й функціонування НКС. Формування власної НКС у навчальній діяльності. Роль рефлексії у формуванні системи наукових понять для НКС. Колективна миследіяльність як ефективна основа формування рефлексії та НКС. Свідомий та інтуїтивний характер функціонування НКС.	3	11-14
Т 3.3.	Методологія критичного мислення в умовах антрополого-глобальної катастрофи. Специфіка мислення в умовах антрополого-глобальної катастрофи. Мета методології в умовах системної кризи. Методологічний інструментарій розв'язання суперечностей у взаємодії людини з людиною, людиною й природою.	3	7, 12-14
Т 3.4.	Я-концепція науковця в умовах антрополого-глобальної катастрофи. Поняття Я-концепції у сучасній гуманітаристиці. Генеза уявлень учених про своє призначення в історії філософії та науці. Учений як втілення наукових можливостей суспільства. Я-концепція науковця в умовах глобальних викликів.	3	9
	Усього годин	54	

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання за відповідними змістовними модулями.

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література:

1. Бугерко Я.М. Рефлексія – засаднича умова самобуття людини як носія духовності. *Методологія і психологія гуманітарного пізнання*. Тернопіль. ТНЕУ. 2019. С. 753–802.
2. Вітакультурна методологія. До 25-річчя наукової школи професора А. В. Фурмана: колективна монографія. Тернопіль: ТНЕУ. 2019. 980 с.
3. Гірняк А. Н. Психологія модульно-розвивальної взаємодії: монографія. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2020. 376 с.
4. Горбань Р. А. Шляхи розвитку персоналістичної думки в країнах євроатлантичного регіону. Польська версія: Чеслав Бартнік: монографія. Київ: Білий Тигр, 2019. 570 с.
5. Генон Р. Криза сучасного світу, пер. з фр. І. Калюга; під наук. ред. Ю. Завгороднього. Київ : Видавець Анна Клокун, 2020. 212 с.
6. Методологія і психологія гуманітарного пізнання: колективна монографія. До 25-річчя наукової школи професора А.В. Фурмана. Тернопіль. ТНЕУ. 2019. 998 с.
7. Петрушенко В. Філософія і методологія науки. Навчальний посібник. Видання 2-ге, виправлене і доповнене – Львів: «Новий Світ- 2000», 2021. 200 с.
8. Сабадуха В. О. Ідея особистості у філософії Іммануїла Канта, Фридріха Ніцше, Макса Шелера. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Сер.: Філософія. 2018. № 3. С. 31–35.
9. Сабадуха В. О. Метафізика суспільного та особистісного буття: монографія. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2019. 647 с.
10. Сабадуха В. Національний інтерес та державна ідеологія персоналізму як умови конституювання української нації. *Актуальні проблеми філософії і соціології*. 2021. Вип. №30. С. 60–66.
11. Сабадуха В. Пріоритет духовного як шлях до подолання екзистенційного вакууму та антрополого-глобальної катастрофи. *Вісник Львівського університету*. Серія: Філософсько-політологічні студії. 2021. №38. С. 105–113. URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/38_2021/15.pdf
12. Сабадуха В. Філософсько-міфологічний аналіз епохи модерну і постмодерну у філософії Петера Козловського. *Modern engineering and innovative technologies*. 2020, Вип.11-02. С. 42–52.
13. Сабадуха В.О. Філософія критичного мислення та прийняття рішень. Електронний курс. ЦДН. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ. 2021.
14. Сабадуха В. О. Філософія критичного мислення та прийняття рішень. Підручник. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2023. 680 с.
15. Сабадуха В., Пуйда Р. Суспільні науки як духовне підґрунтя національної безпеки. *Гілея*. 2020, Вип. 158, Ч.2, С. 59–63.

4.2 Додаткова навчальна література:

1. Сабадуха В. Первоначала суспільного буття в контексті необхідності парадигмальних змін життєдіяльності людини. KELM: NAUKA. OSWITA. PRAVO. ZARZADZANIE. 2021. №6(42). С. 74–81.
2. Sabadukha V. O. The Philosopher's Self-Concept in the History of Philosophy and Modern Realities. *Вісник Житомирського державного університету ім. Івана Франка*. Філософські науки. Вип. 2(90). Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. Житомир.2021. С. 144–155.

4.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені О.Сухомлинського. URL: <https://dnpb.gov.ua/ua/>
2. Електронна бібліотека НАПН України. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/>
3. Лабораторія електронних навчальних ресурсів Інституту професійно-технічної освіти НАПН України (ivet-ua.science). URL: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=w1t2tugAAAAJ&hl=uk&cstart=20&pagesize=20>
4. Національна бібліотека імені В.І.Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>
5. Інформаційні технології в освіті. URL: <http://ite.kspu.edu/>
6. Інформаційні технології та засоби навчання. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt>

Інші електронні ресурси за темою дисципліни здобувач має знайти і вивчити самостійно.

5. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні дисципліни відповідно до наказу №150 від 24.06.2021р. використовуються такі методи навчання, а саме:

МН 1 - словесні методи (МН 1.1 – лекція, МН 1.2 – розповідь–пояснення); МН 2 - наочні методи (МН 2.4 - комп'ютерні і мультимедійні методи); МН 3 - практичні методи (МН 3.4 - практичні роботи); МН 7 – аналітичний метод; МН 10 - метод узагальнення; МН 15 - проблемно-пошуковий метод; МН 17 – дослідницький метод; МН 18 - методи самостійної роботи вдома; МН 19 - робота під керівництвом викладача.

При вивченні дисципліни відповідно до наказу №150 від 24.06.2021р. використовуються такі методи і форми оцінювання, а саме: МФО 2 – залік, МФО 4 - поточний контроль, МФО 5 - усний контроль, МФО 6 - письмовий контроль.

Форми і методи навчання й оцінювання в межах даного курсу наводяться в таблиці 7.

Таблиця 7 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Шифр програмного результату навчання	Методи навчання (МН)	Форми і методи оцінювання (МФО)
РН 02	МН 1.1, МН 2.4, МН 3.4, МН 7, МН 17, МН 18, МН 19	МФО 2, МФО 4, МФО 5
РН 08	МН 1.1, МН 1.2, МН 2.4, МН 3.4, МН 7, МН 10, МН 15, МН 17, МН 18, МН 19	МФО 2, МФО 4, МФО 5, МФО 6
РН 09	МН 1.1, МН 1.2, МН 2.4, МН 15, МН 17, МН 18, МН 19	МФО 2, МФО 4 МФО 4, МФО 5

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведено в таблиці 8.

Таблиця 8 – Розподіл балів оцінювання

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
ЗМ 1 , всього, у т.ч.:	40
засвоєння теоретичного матеріалу, колоквиум	14

практичні та семінарські заняття, усього	12
у т. ч. за темами:	2, 2
Т 1.1, Т 1.2	2, 2
Т 1.3, Т 1.4	2, 2
Т 1.5, Т 1.6	
виконання самостійної роботи	14
ЗМ 2 , всього, у т.ч.:	20
засвоєння теоретичного матеріалу, колоквиум	10
практичні та семінарські заняття, усього,	4
у т. ч. за темами:	
Т 2.1, Т 2.2.	2, 2.
виконання самостійної роботи	6
ЗМ 3 , всього у т.ч.	40
засвоєння теоретичного матеріалу, колоквиум	16
практичні та семінарські заняття, усього,	8
у т. ч. за темами:	
Т 3.1, Т 3.2,	2, 2
Т 3.3, Т 3.4.	2, 2
виконання самостійної роботи	16
Усього балів	100

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 9.

Таблиця 9 – Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток балу за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	90...100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань
Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі на-

		інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	вички виконання завдання
Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 10).

Таблиця 10 - Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти іспит
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни використовуються такі засоби навчання:

1. Підручники і навчальні посібники, наукова періодика, журнальні статті, монографічні видання, матеріали конференцій.
2. Технічні засоби навчання (комп'ютери, обладнання для проведення відео конференцій, звуко- і відеозаписи).
3. Навчальні меблі та обладнання.

Для ефективного вивчення дисципліни здобувач повинен мати персональний комп'ютер з відповідним програмним забезпеченням, доступ до мережі Інтернет, володіти технологіями дистанційного навчання.